

ایران شناسی

حکایت بلوچ

لولی‌ها - نگاران، میدها یا مادما، اسل و منشأ بلوچان

سفرها: سرباز و سراوان

مولف: محمود زند مقدم

انتشارات
دنیای اقتصاد

سرشناسه: زند مقدم، محمود، ۱۳۱۷ - / عنوان و نام پدیدآور: حکایت بلوچ: اقتصاد، فرهنگ و جامعه بلوچستان ایران / محمود زندمقدم،
 ویراستار: کیتی فاضلی مشخصات نشر: تهران، دنیای اقتصاد، ۱۳۹۷. / مشخصات ظاهری: ج ۷. / مصور: ۲۱/۵۰۱۴/۵ س م فروست:
 ایران شناسی/شابک: دوره: ۱۸-۴-۸۵۹۱-۶۰۰-۹۷۸/ج ۱، ۱۹-۱-۸۵۹۱-۶۰۰-۹۷۸/ج ۲، ۲۰-۷-۸۵۹۱-۶۰۰-۹۷۸/
 ج ۳، ۲۱-۴-۸۵۹۱-۶۰۰-۹۷۸/ج ۴، ۲۲-۱-۸۵۹۱-۶۰۰-۹۷۸/ج ۵، ۲۳-۸-۸۵۹۱-۶۰۰-۹۷۸/ج ۶، ۲۴-۵-۸۵۹۱-۶۰۰-۹۷۸/
 ج ۷، ۲۵-۱-۸۵۹۱-۶۰۰-۹۷۸. / وضعیت فهرست نویسی: فیبا. / یادداشت: واژه نامه، یادداشت، کتابنامه، یادداشت، نمایه، مندرجات، ج ۱.
 سرع: احوال بلوچستان، شهرها، دیها، آبها، کراته ها، ج ۲. / کردها، انگلیس ها، بلوچ، ج ۳. / بنه بندی: ج ۴. / لولی ها، نگاران، ج ۵.
 بزرگواردها دره نگاران... / موضوع: بلوچستان / موضوع: Baluchistan / ردبیندی کنکره ۱۳۹۵ / ۲۹ / DSR۲۰۲۹ / شماره کتابشناسی
 ۴۴۷۲۳۲۱

و کتابت یلای
 (۹) بلوچ

www.ketab.ir

حکایت بلوچ (لولی‌ها-نگاران، میدها یا مادها، اصل و منشأ بلوچان / سفرها: سرباز و سراوان) / جلد چهارم / ناشر: انتشارات
دنیای اقتصاد / مولف: محمود زند مقدم / ویراستار: گیتی فاضلی / طراح جلد: مهدی کریم‌زاده / طراح یونیفورم: حسن
کریم‌زاده / صفحه‌آرا: مریم فتاحی / مدیر تولید: انوشه صادقی آزاد / نوبت چاپ: اول- ۱۳۹۷ / شمارگان: ۲۵۰ نسخه /
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۹۱-۲۲-۱ / چاپ: پردیس / تمام حقوق این اثر محفوظ و متعلق به نشر دنیای اقتصاد
است / نشر دنیای: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، ضلع شمال غربی میدان شعاع، پلاک ۱۰۸ / تلفن: ۸۷۷۶۲۷۴۷ /
پست الکترونیک: book@den.ir / پایگاه اینترنتی: book.den.ir

www.ketab.ir

فهرست جلد چهارم	۹
فصل اول	۱۵
فصل دوم	۳۱
فصل سوم	۳۳
فصل چهارم	۴۹
فصل پنجم	۶۵
فصل ششم	۱۱۵
فصل هفتم	۱۲۱
فصل هشتم	۱۲۷
فصل نهم	۱۳۳
فصل دهم	۱۴۱
فصل یازدهم	۱۷۳
فصل دوازدهم	۱۸۵
فصل سیزدهم	۱۹۳
فصل چهاردهم	۲۰۷

پیوست‌ها	
اسناد؛ واژه‌ها و اصطلاحات	۲۲۹
قشون دولت علیه ایران	۲۳۱

پیش‌گفتار مترجم	۲۹۳
پیش‌لفظ	۲۹۷
یادداشت‌ها	۳۲۳
نمایه	۳۲۹

فهرست جلد چهارم

فصل اول

اصلیت ملک، مبره، شجره رئیس، اصلیت بلوچ‌ها، دره سرباز، کشت‌های حاشیه رودخار سرباز، داه‌ها، نمای آبادی باندمان، آبادی انزا، مهمانسرای خواجه محمدعمر، دعا و تبرکات، رابطه سلسله نقشبندیه در بلوچستان، چگونگی آمدن این سلسله به بلوچستان. حلقه سلسله نقشبندیه، خانه حاجی مرادخان باران‌زهی در آبادی انزا. مسیر آب در رودخار سرباز، طرز آبیاری در رودخانه سرباز، محصولات روستاهای سرباز، درخت‌ها، بوه، سهم برزگر، سهم مالک، طوایف دره سرباز، ذکری‌ها، فتوای مولوی عبدالله سرباز، جنگ دوست‌محمدخان و قشون دولت ایران، طوایفی که به دوست‌محمدخان کمک می‌کردند. طوایفی که به دولت کمک می‌کردند. طایفه اصل بلوچ دره سرباز، طایفه مالک، بلوچستان، طایفه‌های بلوچ کوه‌نشین، شیر خرم، حلوائ خرم.

فصل دوم

آبادی سرباز، کلای سرباز، بازار آبادی سرباز، آبادی حیط (هیت) فرار مولوی عبدالله، گورستان آبادی هیت.

فصل سوم

آبادی بیاتان، ملای آبادی، تعویذ، دعا، تشخیص دعا، انواع مرض‌ها، انواع جن‌ها، انواع پری‌ها، کشت‌های آبادی، درخت‌ها، آبیاری، سهم مالک و زارع، طوایف آبادی و دره سرباز، منشأ درزاده‌ها، منشأ رئیس‌ها، بلوچ‌های کوهی و بلوچ‌های بیابانی، سه

مصیبت بلوچستان، فضائل بسم الله الرحمن الرحيم، ترکیب حاضر آوردن دزد، در بیان فقر و نحوست که آدمی در او مبتلا گردد، برای دوشیزه که کسی خواستگارش نباشد، طرز پیدا کردن خریدار، شناختن طالع مرد و زن، نقوش اسماء الهی: برای تولد فرزند نیک، برای مهربانی حاکم، برای شهره آفاق شدن، برای موافقت زن و شوهر، برای دفع جادو و سحر، برای التیام زخم شمشیر، برای دفع شب‌کوری، برای تسخیر کواکب، دوی قبض و بسط، انواع اختیار انسان.

فصل چهارم

آبادی گشت، حوزه علوم عین‌العلوم گشت، طلبه‌ها، دوره تحصیل، فروشگاه شرکت تعاونی، مالیت ای شرکت، فروش شرکت، اجناس شرکت، پستی گشت، کارگاه نساجی گشت، دبیرخانه گشت، فارغ‌التحصیلان مدرسه دینی گشت، مطالب و متون تحصیلی، طریقه‌های عرفان، کشت و کار در گشت، تقسیم آب، طوایف گشت، صوفی افغانی.

فصل پنجم

آبادی دهک، خانقاه خواجه عبدالرئوف، شجره‌نامه خواجه، طریقه خواجه، مراسم خانقاه، نقل مریدها، طریقه‌های عرفانی ریسم، درباری‌ها، بزرگ‌زاده‌ها، بقعه‌ها و آرامگاه مشایخ عرفا و اجداد خواجه عبدالرئوف.

فصل ششم

سراوان، مرکز بهداشت سراوان، دکتر و بیماران، بیماری‌ها، مبارزه با سل، مبارزه با التور، بخش مادر و کودک مرکز بهداشت، چهار ستون اصلی شهر سراوان، طوایف سراوان، طوایف شیعه در بلوچستان، بارک‌زهی‌ها، جریان آمدن بارک‌زهی‌ها به سراوان، قدرت یافتن بارک‌زهی‌ها، حکام معروف بارک‌زهی، دوست محمدخان، جنگ دوست محمدخان و قشون دولت، آمدن دوست محمدخان به تهران، سرانجام دوست محمدخان، قلعه دوست محمدخان در ایرانشهر، ساختمان قلعه، شاه‌نشین

و تالارهای قلعه، غلام‌خانه، توپ‌خانه، قورخانه و زندان قلعه، خانه‌های قلعه، کهنه کلای شستون، جنگی زهی‌ها، شیخ‌زاده‌ها، بزرگ‌زاده‌ها، میرباران و خسروشاه، شجره‌نامه باران‌زهی‌ها، شجره‌نامه جنگی‌زهی‌ها.

فصل هفتم

ناهوگ: کوه‌ها، بندها، گیاهان، درخت‌ها، کشت‌ها، آفت کشت‌ها، آفت درخت‌ها، قلعه نرسیران، قنات مگاران، مقبره شیخ نظام‌الدین ناهوکی، کهنه کلا.

فصل هشتم

جالق: کلاه‌های جات، نرسیران، طایفه‌ها، منشأ رئیس‌ها.

فصل نهم

آبادی کلپورکان، سفال‌های کلپورکان، طرز درست کردن سفال‌ها، معدن خاک سفال‌ها، کوره‌ها، قنات‌ها، کشت‌ها، درخت‌ها، طرز تقسیم محصول، دهقان‌ها، خلیفه اهل طریقت آبادی، طرز تعیین خلیفه، ذکر خان، مسجد.

فصل دهم

خانقاه خواجه عبدالرئوف، کرامات مولانا محمد شهادت، سادات شرازی، در سراوان، اصل دهقان‌ها، ستاره پروین، ستاره پروین و تقویم کشاورزی، رسادات مولانا.

فصل یازدهم

آبادی مورتی، بم‌پشت، رودخانه و کوه‌ها، دلتاها، مسافرت فرماندار، دهوری‌ها، گویش دهوری‌ها و عقیده جناب فرماندار، مدرسه عشایری مندر، کدخدای مورتی، کسب و کار و معیشت اهل مورتی، سفر به جزایر، سلف خرها، کشت و زرع، دامداری، روایت اول درباره طوایف عمده بم‌پشت و مورتی، روایت دوم، نسب‌نامه‌ها، چاکر و گهرام و رندها، فتح دهلی، سرانجام چاکر و گهرام، شب، خانه کدخدا، باران.

فصل دوازدهم

آبادی کهیر، اسکله صیادی لنج‌ها، پلاژ منطقه آزاد، منطقه صنایع کوچک منطقه آزاد، بازار کهیر، محله چهاربیتی، رودخانه کهیر، خیابان و دکه‌ها، خانه‌ها، محصولات کهیر، موز کهیر، محله غلام‌ها و دهقان‌ها، صیاد کهیری، خانه‌سازی در کهیر، استاد بنا و کارگران تبریزی، باغ‌های کهیر، درخت‌ها، مرغ‌تی‌تی یاس، انبه و آفت انبه، خربزه درختی، مشتریان محصولات باغ‌ها، سهم باغبان، طایفه‌ها و مردمان کهیر، رندها، لاشارها، هوت‌ها، کهیر هوتان، کهیر چهاربیتی، جولاهک، نوکر و غلام، برائنی، طایفه زشتکانی، بلوچ کوهی، طایفه جت، طایفه رئیس، قلعه حاکم‌نشین پارک، طبقات طایفه هوت و قلمرو هر طایفه، مشغله اصلی هر طبقه، کشاورزی و دامداری، تجارت تجارت خور نمکی، پرتغالی‌ها و انگلیسی‌ها، تجارت برده، تجارت بلخ، طایفه شیخ‌ها، قلمرو نفوذ هوت‌ها و طایفه‌های آبادی‌ها و بندرهای زیر نفوذ هوت‌ها، مشغله هر طایفه.

فصل سیزدهم

بندر گواتر، نگور، خیابان‌ها و پاساژها، پاسگاه زاندارمری گواتر، حوضچه پرورش ماهی، دوران رونق گواتر، تجارت در گواتر، نمرگ گواتر، کپرها، طایفه‌های گواتر و مشغله هر طایفه: میدها، کلمتی‌ها، آب‌آشام‌پدنی، گواتر، گورها در گواتر، صید ماهی و انواع ماهی در گواتر، قلعه گواتر، گورستان گواتر، پسابندر، آبادی بُست، بندر بريس، آبادی رودی و کالبر، آبادی سماج‌میر و سماج‌کرگ، نگور، طوایف هر آبادی و بندر و مشغله طایفه‌ها، سلسله سرداران سدان‌ها، جدگال‌ها، آبادی جدگال‌ها، مشغله جدگال‌ها، طایفه اصلی چابهار، حکمرانان چابهار، مالیات.

فصل چهاردهم

تاجر ماهی چابهار، بهای ماهی و علت افزایش بهای ماهی، بهای ماهی تُن، تجارت ماهی تُن، انواع ماهی‌ها و بهای هر ماهی، اعتکاف مولانا محمد عمر، دَمال و دَمالی در بمپور و پیپ و لاشار، مراسم دَمال و طرز معالجه دَمالی، سرود و سازهای دَمال و دَمالی، بادها و طرز بیرون کردن باد، دَمالی‌های معروف، درویش سالم،

بندر سلخ قشم، خانه درویش سالم، مراسم بیرون کردن باد در خانه درویش سالم، سازها، سرودها، زن بیمار، نی‌ها و زنگوله‌ها، زن درویش سالم، بیمار عجمانی، باد شیخ قادر و سوراخ دماغ بیمار، سفر درویش سالم به هند، جن یا باد؟ انواع جن‌ها و بادها، دوی باد و مواد گوناگون دوی باد، صیادی درویش سالم، سماع قادریه در خانه درویش سالم، خاصیت زنگوله‌ها، راسک و آبادی چراغان، طایفه‌های چراغان، محصولات چراغان، شیوه و ایام اعتکاف، خورد و خوراک ایام اعتکاف، استاد طریقه تصوف در قصرقند، فایده تصوف.

فصل پانزدهم

قصرقند، گلای قصرقا، دای حکومتی قصرقند، حکام گلای قصرقند، طوایف قصرقند، بلیدی‌ها، جدگال‌ها، بادده‌ها، مشغله هر طایفه، نقل آقای خالد سعیدی درباره حکام قصرقند، خیابان قصرقا، زرگری قصرقند، آقای حبیب‌الله سداذهی و شجره‌نامه سلسله بلیدی‌ها.

پیوست‌ها: اسناد؛ واژه‌ها و اصطلاحات بلوچ